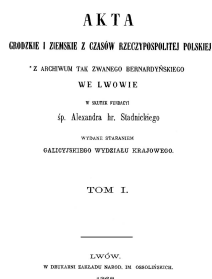

М. М. Романюк, О. О. Дзьобан

Akta grodzkie i ziemskie z czasów Rzeczypospolitej polskiej

«AKTA GRODZKIE I ZIEMSKIE Z CZASÓW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ» – збірка документів та матеріалів з історії Галичини 13– 18 ст., узятих із фондів Львівського крайового архіву Бернардинів. Видано у 25-ти т. протягом 1868–1935. Відбір документів для публікації проводився із таких колекцій міських і земських суд. актів, як Белзькі, Буські, Галицькі, Жидачівські, Львівські, Самбірські, Тереховлянські; із суд. актів тих міст, які тепер на тер. Польщі, – як акти Любачівські, Перемишльські, Саноцькі та ін.; із ухвал сеймиків у містах Судова Вишня, Галич та ін. Документи до вид. підготувало Наук. товариство у Львові під управою Галиц. край. комітету. До складу комісії з підбору актів входили: А. Бельовський, І. Вагилевич, А. Малецький, А. Петрушевич, З. Савчинський, Л. Татомир, І. Шараневич. Матеріали 20–24 т. до публікації готував А. Прохазка, 25-го – А. Прохазка і В. Гуйнош. Друкували книги на кошти графа А. Стадницького. У 1–10 т. вміщено документи з внутр. історії Галичини за 13–18 ст. (госп-во, торгівля, церква): привілеї князів і королів, ухвали гродських земських судів; серед найдавніших – грамота князя Льва двом братам із Литви на право володіння с. Дубоневичі в Перемишл. волості (т. 1), привілей короля Казимира III від 1361 дідичеві Х. Бибельському на с. Библо, його ж грамота від 1356 про надання Львову Магдебур. права (т. 3). 11–19 т. містять збірки анотацій актів зі змістом суд. записів, об'єднаних хронологічно (15–16 ст.) і територіально, судів міських і земських, вічових, комісар., комор., нім. права. У 20–25 т. зібрано тексти сеймикових та ін. ухвал, споріднених з ними документів Руського і Белзького воєводств, постанови з'їздів і конф., розпорядження й обіжники воєводств і каштелянів до землевласників у справах скликання сеймиків і конф., інструкції послам на сейми, акти виборів депутатів на суди, адм.

розпорядження крайових і держ. органів влади та ін. документи, які висвітлюють політ., соц. і юрид. становище шляхти в Галичині. У всіх томах «Актів...» є покажчики імен з геогр. назвами. М. Грушевський у «Примітках» до 5 т. «Історії України-Руси» назвав зб. «Актів...» «головною підставою для студій над внутрішньою історією Галичини 14–15 ст.».

Рекомендована література

1. Линниченко И. Архивы в Галиции // КС. 1888. Т. 22, № 11;
2. Барвінський Б. Історичні причинки: Розвідки, замітки і матеріали до історії України-Руси. Жовква, 1908;
3. Назаріїв О. Останній том «Актів гродських і земських» // Зап. НТШ. Л., 1910. Т. 95.

Бібліографічний опис:

Akta grodzkie i ziemskie z czasów Rzeczypospolitej polskiej / М. М. Романюк, О. О. Дзьобан // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-43527>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).